

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่ตัดสินใจก่อนหนี้สินซึ่งทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยของการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานอยู่ในอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ เมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง เป็นเพศชาย จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 เพศหญิง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.50 มีสถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 รองลงมาคือมีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู จำนวน 1-2 คน จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 รองลงมาจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู จำนวน 3-4 คน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 มีระดับการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 รองลงมาคือระดับการศึกษาปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง/แรงงาน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.75 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 ไม่มีเงินออม จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.25 และมีเงินออม จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.75 ส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 2,501 – 5,000 บาท จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 รองลงมาคือมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 7,500 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ

13.00 และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 รองลงมาค่าเล่าเรียนบุตร/ตนเอง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25

ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของครัวเรือน จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สินทั้งในระบบ และนอกระบบ จำนวนภาระหนี้สินในระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินในระบบระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือ 150,001 บาทขึ้นไป จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 ถ้าเป็นหนี้สินในระบบจะกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ ไฟแนนซ์หรือลิสซิ่ง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 จำนวนภาระหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินนอกระบบระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 รองลงมาคือ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 แต่ถ้าเป็นหนี้สินนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากแหล่งนายทุน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.75 รองลงมาคือ เพื่อน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 และสาเหตุที่ทำให้กู้ยืมเงินพบว่าส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากเพื่อซื้อสินค้าอำนวยความสะดวก จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 รองลงมาคือ เพื่อซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดู รายได้รับเป็นเงินเดือนประจำ เงินออม และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ

5.2 อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัย เรื่อง การตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ คือ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่ตัดสินใจก่อนหนี้สิน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยของการตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลที่ทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า

1. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจก่อนหนี้สิน ซึ่งถ้ามีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูมากก็จะมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภคเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะมีหนี้สินก็เพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการพบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูมีจำนวน 1-2 คน ซึ่งอาจจะไม่ใช่จำนวนที่มากแต่ด้วยสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันราคาสินค้าและบริการมีแต่แนวโน้มที่สูงขึ้นจึงต้องมีค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูสูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของไพรัช วัชรสวรรค์ (2550) ที่ได้กล่าวว่าการก่อนหนี้ของครัวเรือนจะไม่จำเป็นต้องเป็นปัญหาเสมอไป เนื่องจากเป็นการชี้ให้เห็นถึง

ความจำเป็น และภาวะในบางช่วงที่บุคคลจำเป็นต้องรักษาระดับการใช้จ่ายของครัวเรือน เช่น ในช่วงเปิดเทอม ครัวเรือนจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสูงกว่าปกติ จากค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า บุคคลอาจมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นช่วงอายุที่มีบุตรอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนดังนั้นอาจมีความจำเป็นที่ตัดสินใจก่อหนี้สิน

2. การรับรายได้เป็นเงินเดือนประจำมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจก่อหนี้สิน เนื่องจากว่าการที่บุคคลในจังหวัดสมุทรปราการมีอาชีพสร้างรายได้ให้กับตัวเอง ทำให้บุคคลที่มีรายรับแต่ละเดือนที่ชัดเจน สามารถมีความแน่นอนของรายได้ และความมั่นคงมากกว่าการรับรายได้แบบรายวัน จึงมีโอกาสให้บุคคลในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งมีสถานะทางการเงินที่มั่นคง หรือการระบุนายได้ชัดเจน สามารถที่จะสร้างหนี้สิน โดยการกู้ยืม หรือการนำเงินในอนาคตมาใช้ ได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับรายได้เป็นรายวัน เนื่องจากทางธนาคาร สินเชื่อ หรือไฟแนนซ์ต่างๆ ให้ความเชื่อถือหรือมีเครดิตในการให้กู้ยืมได้ดีกว่านั่นเอง

3. เงินออมมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจก่อหนี้ บุคคลที่มีเงินออมมากโอกาสต่อการเป็นหนี้จะลดลง เนื่องจากการมีเงินออมไม่จำเป็นต้องกู้ยืมหรือมีหนี้สินให้กับตนเอง ทั้งนี้เพราะเงินออมเป็นเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายของบุคคล การมีเงินออมมากส่งผลให้บุคคลไม่มีความจำเป็นต้องมีหนี้สิน จากการศึกษาพบว่าบุคคลส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนเงินออม แสดงให้เห็นว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีการวางแผนการใช้จ่ายในระดับน้อย หรือไม่มีการจัดสรรเงินส่วนออม ซึ่งถ้าบุคคลไม่มีการวางแผนจัดสรรออมเงินที่ดี ก็จะทำให้บุคคลนั้นมีปัญหาเรื่องเงินไม่พอจ่าย และส่งผลให้มีเงินใช้จ่ายเมื่อจำเป็นน้อย อันเป็นผลที่ต้องมีหนี้สินหรือก่อหนี้สินขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของคมสัน เจริญวงศ์ (2553) ที่ได้กล่าวว่าทฤษฎีการบริโภคข้ามช่วงเวลาเป็นทฤษฎีที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคและการออมในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งพัฒนาทฤษฎีมาจากทฤษฎี Hump Saving โดย Irving Fisher และ Roy Harrod (1950) ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการบริโภคข้ามเวลานี้เริ่มจากความจริงที่ว่า ผู้บริโภคทุกคนจะพยายามเลือกทำการบริโภคเพื่อให้ตนเองได้รับอรรถประโยชน์สูงสุดภายใต้เงื่อนไขที่ว่าผู้บริโภคจะเลือกบริโภคสินค้าในปัจจุบันหรือสินค้าในอนาคต หากต้องการบริโภคสินค้าในอนาคตมากขึ้นก็จำเป็นต้องลดการบริโภคสินค้าในปัจจุบันลง ทำให้มีการออมเพิ่มมากขึ้นหรือสามารถนำเงินไปลงทุนอย่างอื่นได้ หากต้องการบริโภคสินค้าในปัจจุบันมากขึ้นก็จำเป็นต้องลดการบริโภคในอนาคตลงหรือกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ

4. รายจ่ายเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจก่อหนี้ ซึ่งบุคคลที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและครอบครัว เช่น เพื่อการอุปโภคและบริโภค สะดวก ค่าเช่าพักที่อยู่อาศัย/ผ่อนชำระค่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร/ตนเอง เป็นต้น โอกาสที่มีหนี้สินก็

เพิ่มขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่ารายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของบุคคลในเขตจังหวัดสมุทรปราการเท่ากับ 3,965 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนโดยทั่วไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสัน เจริญวงศ์ (2553)

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การตัดสินใจก่อนหนี้สินของบุคคลในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการที่สามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน เพื่อประชาชน เพื่อประชาชนจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2) รัฐบาลควรจัดให้มีแหล่งเงินสนับสนุน หรือมีเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีภาระหนี้สินลดลง
- 3) รัฐบาลควรจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลการก่อหนี้ของบุคคลในเขตการปกครองทั้งระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของบุคคลแบบยั่งยืน
- 4) รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่เหมาะสมที่สุดให้กับประชาชน เพื่อความสมานฉันท์และความสุขของประชาชนสืบไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ในอนาคตควรมีการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจก่อหนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม
- 2) ควรศึกษาการตัดสินใจก่อหนี้สินของบุคคลโดยเปรียบเทียบกับ การตัดสินใจก่อหนี้สินของบุคคลในเขตจังหวัดอื่นหรือพื้นที่ใกล้เคียง
- 3) เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ หากมีการศึกษาการก่อหนี้สินภาคประชาชนเพิ่มเติมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ก็จะช่วยให้เข้าใจการตัดสินใจการก่อหนี้ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น